

ΟΔΗΓΙΑ 2002/77/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Σεπτεμβρίου 2002

σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 86 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 90/388/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 1990 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 1999/64/ΕΚ⁽²⁾, έχει επανειλημμένα τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό. Επειδή πρόκειται να γίνουν και άλλες τροποποιήσεις, οι οδηγίες αυτές θα πρέπει να αναδιατυπωθούν ώστε να γίνουν πιο σαφείς.
- (2) Το άρθρο 86 της συνθήκης αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον να διασφαλίζει, ότι στην περίπτωση δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων με ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα, τα κράτη μέλη θα συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις του κοινοτικού δικαίου. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 86 η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίσει και να διευκρινίσει τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το άρθρο αυτό και στο πλαίσιο αυτό να καθορίσει τους όρους οι οποίοι είναι απαραίτητοι για να μπορέσει η Επιτροπή να εκπληρώσει αποτελεσματικά το καθήκον της εποπτείας που προβλέπεται για αυτήν από την εν λόγω παράγραφο.
- (3) Η οδηγία 90/388/ΕΟΚ υποχρέωσε τα κράτη μέλη να καταργήσουν τα ειδικά και αποκλειστικά δικαιώματα για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, αρχικά για άλλες υπηρεσίες εκτός από τη φωνητική τηλεφωνία, τις δορυφορικές υπηρεσίες και την κινητή ραδιοεπικοινωνία και κατόπιν σταδιακά θέσπισε τον πλήρη ανταγωνισμό στην αγορά τηλεπικοινωνιών.
- (4) Έχουν εκδοθεί και άλλες οδηγίες σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με κύριο στόχο τη δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσω της δημιουργίας παροχής ανοικτού δικτύου και παροχής καθολικής υπηρεσίας σε ένα περιβάλλον ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών. Οι οδηγίες αυτές καταργούνται από την 25η Ιουλίου 2003 όταν εφαρμοστεί το νέο κανονιστικό πλαίσιο των δικτύων και υπηρεσιών των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (5) Το νέο κανονιστικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών αποτελείται από μια γενική οδηγία, την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για

δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο)⁽³⁾ και τέσσερις ειδικές οδηγίες: την οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση)⁽⁴⁾, την οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση)⁽⁵⁾, την οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας)⁽⁶⁾, και την οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες)⁽⁷⁾.

- (6) Λόγω των εξελίξεων που σημάδεψαν τη διαδικασία απελευθέρωσης και το σταδιακό άνοιγμα των τηλεπικοινωνιακών αγορών στην Ευρώπη από το 1990, μερικοί ορισμοί που χρησιμοποιήθηκαν στην οδηγία 90/388/ΕΟΚ και τις τροποποιητικές πράξεις της πρέπει να προσαρμοσθούν προκειμένου να αντανακλούν τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών ή να αντικατασταθούν προκειμένου να ληφθεί υπόψη το φαινόμενο της σύγκλισης που χαρακτηρίζει προσφάτως τους τομείς των τεχνολογιών πληροφόρησης, των μέσων ενημέρωσης και των τηλεπικοινωνιών. Η διατύπωση ορισμένων διατάξεων θα πρέπει να διασαφηνιστεί στο μέτρο του δυνατού προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή τους και να ληφθούν υπόψη, όπου χρειάζεται, οι σχετικές οδηγίες που εγκρίθηκαν βάσει του άρθρου 95 της συνθήκης και η πείρα που αποκτήθηκε μέσω της εφαρμογής της οδηγίας 90/388/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε.
- (7) Η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει τους όρους «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» και «δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών» αντί των παλιών όρων «τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες» και «τηλεπικοινωνιακά δίκτυα». Αυτοί οι νέοι ορισμοί είναι απαραίτητοι προκειμένου να ληφθεί υπόψη το φαινόμενο της σύγκλισης με το να ενσωματωθούν σε έναν και μόνο ορισμό όλες οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και τα δίκτυα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά σημάτων με χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου (π.χ. σταθερά, ασύρματα, καλωδιακή τηλεόραση, δορυφορικά δίκτυα). Επομένως, η εκπομπή και μετάδοση ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων πρέπει να αναγνωρισθεί ως υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα δίκτυα που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω

⁽¹⁾ ΕΕ L 192 της 24.7.1990, σ. 10.⁽²⁾ ΕΕ L 175 της 10.7.1999, σ. 39.⁽³⁾ ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33.⁽⁴⁾ ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 21.⁽⁵⁾ ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 7.⁽⁶⁾ ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51.⁽⁷⁾ ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37.

εκπομπή και μετάδοση πρέπει ομοίως να αναγνωρισθούν ως δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Περαιτέρω, πρέπει να γίνει σαφές ότι ο νέος ορισμός των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών καλύπτει επίσης τα δίκτυα ινών που επιτρέπουν στα τρίτα μέρη να μεταφέρουν σήματα μέσω του δικού τους εξοπλισμού μεταγωγής ή δρομολόγησης.

- (8) Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να γίνει σαφές ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταργήσουν (εάν δεν το έχουν ήδη κάνει) όλα τα ειδικά και αποκλειστικά δικαιώματα για την εκμετάλλευση όλων των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και όχι μόνο αυτών που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις δικαιούνται να παρέχουν ανάλογες υπηρεσίες με την επιφύλαξη των διατάξεων των οδηγιών 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK και 2002/22/EK. Από τον ορισμό των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών πρέπει επίσης να συνάγεται ότι δεν επιτρέπεται στα κράτη μέλη να περιορίσουν το δικαίωμα κάποιου φορέα να δημιουργεί, να επεκτείνεται ή/και να εκμεταλλεύεται καλωδιακά δίκτυα με τον ισχυρισμό ότι τα δίκτυα αυτά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και για τη μετάδοση ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων. Ειδικότερα, τα ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα που ισοδυναμούν με περιορισμό της χρήσης των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη μετάδοση και τη διανομή τηλεοπτικών σημάτων αντιβαίνουν στο άρθρο 86 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 (δικαίωμα εγκατάστασης) ή/και το άρθρο 82 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ στο μέτρο που έχουν ως αποτέλεσμα να επιτρέπουν σε επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση να περιορίσει «την παραγωγή, διάθεση ή τεχνολογική ανάπτυξη επί ζημία των καταναλωτών». Αυτό βέβαια με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και ειδικότερα σύμφωνα με την οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, που διέπει την διανομή των οπτικοακουστικών προγραμμάτων που προορίζονται για το ευρύ κοινό.
- (9) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει πλέον να εξαρτούν την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και την εγκατάσταση και τη λειτουργία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών από τη χορήγηση κάποιας άδειας αλλά από καθεστώς γενικής άδειας. Αυτό άλλωστε προβλέπει η οδηγία 2002/20/EK, σύμφωνα με την οποία οι υπηρεσίες ή τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να παρέχονται βάσει γενικής άδειας και όχι βάσει κάποιας άδειας. Όποιος νομίζει ότι αδικείται θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προσβάλει μια απόφαση που τον εμποδίζει να παρέχει υπηρεσίες ή δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενώπιον ανεξάρτητου οργάνου και τελικά ενώπιον δικαστηρίου. Αποτελεί θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου ότι το άτομο δικαιούται αποτελεσματική δικαστική προστασία όταν ένα κρατικό μέτρο θίγει τα δικαιώματά του που προβλέπονται από τις διατάξεις οδηγίας.
- (10) Οι δημόσιες αρχές μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη συμπεριφορά των δημόσιων επιχειρήσεων ως αποτέλεσμα

είτε των κανόνων που διέπουν τις επιχειρήσεις είτε του τρόπου με τον οποίο έχουν καταμετρηθεί οι μετοχές. Για το λόγο αυτό, στις περιπτώσεις που κράτη μέλη ελέγχουν τους κάθετα διαρθρωμένους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, τα οποία έχουν δημιουργηθεί βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, αυτά τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή παράβαση των κανόνων περί ανταγωνισμού της συνθήκης, οι φορείς αυτοί, όταν κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην σχετική αγορά, δεν θα κάνουν καμία διάκριση υπέρ των δραστηριοτήτων τους. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παρεμποδίζεται οποιαδήποτε διάκριση ανάμεσα στους κάθετα διαρθρωμένους φορείς και στους ανταγωνιστές τους.

- (11) Επίσης, η παρούσα οδηγία πρέπει επομένως να διασαφηνίσει την αρχή που απορρέει από την οδηγία 96/2/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Ιανουαρίου 1996, για την τροποποίηση της οδηγίας 90/388/ΕΚ όσον αφορά τις κινητές και προσωπικές επικοινωνίες⁽³⁾, προβλέποντας ότι τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να χορηγούν αποκλειστικά και ειδικά δικαιώματα για τη χρήση ραδιοφωνικών συχνοτήτων και ότι τα δικαιώματα για τη χρήση των εν λόγω συχνοτήτων πρέπει να χορηγούνται βάσει αντικειμενικών, αμερόληπτων και διαφανών διαδικασιών. Αυτό πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη των ειδικών κριτηρίων και διαδικασιών που θεσπίζουν τα κράτη μέλη για να χορηγήσουν ανάλογα δικαιώματα σε φορείς παροχής υπηρεσιών μετάδοσης ραδιοηλεκτρονικού περιεχομένου προκειμένου να επιδιωχθούν στόχοι γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.
- (12) Κάθε εθνικό καθεστώς σύμφωνα με την οδηγία 2002/22/EK, που χρησιμοποιείται για τον επιμερισμό του καθαρού κόστους της παροχής των υπηρεσιών καθολικής υπηρεσίας πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια και πρέπει να συνάδει με τις αρχές της αναλογικότητας και της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης της αγοράς. Η ελάχιστη δυνατή στρέβλωση της αγοράς σημαίνει ότι οι εισφορές πρέπει να εισπράττονται με τρόπο που, στο μέτρο του δυνατού, να ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις του δημοσιονομικού βάρους που επιβάλλεται στους τελικούς χρήστες, για παράδειγμα με την όσο το δυνατόν ευρύτερη κατανομή των εισφορών.
- (13) Όπου τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις διεθνείς συμβάσεις για την ίδρυση των διεθνών δορυφορικών οργανισμών δεν είναι συμβιβάσιμες με τους κανόνες περί ανταγωνισμού της συνθήκης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο 307 της συνθήκης ΕΚ, όλα τα δέοντα μέτρα για την εξάλειψη αυτών των περιπτώσεων ασυμβίβαστου. Η παρούσα οδηγία πρέπει να διευκρινίσει την υποχρέωση αυτή, διότι το άρθρο 3 της οδηγίας 94/46/ΕΚ⁽⁴⁾ απαιτούσε απλώς από τα κράτη μέλη να «κοινοποιούν στην Επιτροπή» τις πληροφορίες που κατείχαν σχετικά με τις περιπτώσεις ασυμβίβαστου. Το άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας πρέπει να διευκρινίσει την υποχρέωση των κρατών μελών όσον αφορά την κατάργηση όλων των περιορισμών που ενδέχεται να ισχύουν ακόμη λόγω αυτών των διεθνών συμβάσεων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 298 της 17.10.1989, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ L 202 της 30.7.1997, σ. 60.

⁽³⁾ ΕΕ L 20 της 26.1.1996, σ. 59.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 268 της 19.10.1994, σ. 15.

- (14) παρούσα οδηγία πρέπει να διατηρήσει την υποχρέωση που έχει επιβληθεί στα κράτη μέλη από την οδηγία 1999/64/ΕΚ, ήτοι την εξασφάλιση του νομικού διαχωρισμού της παροχής δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών από την παροχή δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης που ανήκουν στον ίδιο δεσπόζοντα φορέα παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και διαθέσιμων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών.
- (15) Η παρούσα οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών αναφορικά με τις προθεσμίες, όπως καθορίζονται στο παράρτημα Ι, μέρος Β, εντός των οποίων τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφωθούν με τις προηγούμενες οδηγίες.
- (16) Τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν στην Επιτροπή κάθε πληροφορία που απαιτείται για να αποδειχθεί ότι η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία εφαρμογής αντανακλά τις διευκρινίσεις που προβλέπονται σε αυτή την οδηγία σε σύγκριση με τις οδηγίες 90/388/ΕΟΚ, 94/46/ΕΚ, 95/51/ΕΚ⁽¹⁾, 96/2/ΕΚ, 96/19/ΕΚ⁽²⁾ και 1999/64/ΕΚ.
- (17) Ενόψει των προαναφερομένων, η οδηγία 90/388/ΕΚ πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:
1. «δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών» τα συστήματα μετάδοσης και, κατά περίπτωση, ο εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και οι λοιποί πόροι που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων, με χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθερών (μεταγωγής δεδομένων μέσω κυκλωμάτων και πακετομεταγωγής, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου) και κινητών επίγειων δικτύων, των συστημάτων ηλεκτρικών καλωδίων, στο μέτρο που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από το είδος των μεταφερόμενων πληροφοριών·
2. «δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών» το δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο χρησιμοποιείται εν όλω ή εν μέρει για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
3. «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής και των οποίων η παροχή συνίσταται εν όλω ή εν μέρει στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και των υπηρεσιών μετάδοσης σε δίκτυα που χρησιμοποιούνται από τον ραδιοτηλεοπτικό τομέα αλλά εξαιρουμένων των υπηρεσιών που παρέχουν περιεχόμενο μεταδιδόμενο με χρήση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή που ασκούν έλεγχο επί του περιεχομένου· δεν περιλαμβάνουν επίσης τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 98/34/ΕΚ, οι οποίες

δεν συνίστανται εν όλω ή εν μέρει στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

4. «διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται στο κοινό·
5. «αποκλειστικά δικαιώματα» τα δικαιώματα που χορηγεί ένα κράτος μέλος σε μία και μόνο επιχείρηση μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών πράξεων για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την ανάληψη δραστηριότητας ηλεκτρονικών επικοινωνιών εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής·
6. «ειδικά δικαιώματα» τα δικαιώματα που χορηγεί το κράτος μέλος σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών πράξεων, εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής, οι οποίες:
- α) ορίζουν ή περιορίζουν σε δύο ή περισσότερες τον αριθμό αυτών των επιχειρήσεων που δικαιούνται να παρέχουν υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να αναλάβουν δραστηριότητα ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαφορετική από αυτή που προσδιορίζεται από αντικειμενικά, αναλογικά και αμερόληπτα κριτήρια, ή
- β) παρέχουν σε επιχειρήσεις, όχι με βάση τα παραπάνω κριτήρια, νομικά ή κανονιστικά πλεονεκτήματα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά την ικανότητα άλλων επιχειρήσεων να παρέχουν την ίδια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να αναλάβουν την ίδια δραστηριότητα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ίδια γεωγραφική περιοχή υπό τους ίδιους ουσιαστικά όρους·
7. «δίκτυο επίγειων δορυφορικών σταθμών» το δίκτυο δύο ή περισσότερων επίγειων σταθμών οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους με δορυφόρο·
8. «δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης» κατά κύριο λόγο η οποιαδήποτε καλωδιακή υποδομή που έχει δημιουργηθεί πρωταρχικά για την παράδοση ή διανομή ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων στο κοινό.

Άρθρο 2

Αποκλειστικά και ειδικά δικαιώματα για δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη δεν χορηγούν ή διατηρούν σε ισχύ αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα για τη δημιουργία ή/και τη λειτουργία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν σε κάθε επιχείρηση το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή εγκατάστασης ή επέκτασης ή λειτουργίας δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
3. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να μην επιβάλλονται ή να μη διατηρούνται περιορισμοί όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχουν εγκαταστήσει οι φορείς παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μέσω υποδομών που διαθέτουν τρίτοι ή μέσω κοινών δικτύων, άλλων εγκαταστάσεων ή θέσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων των οδηγιών 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ και 2002/22/ΕΚ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 256 της 26.10.1995, σ. 49.

⁽²⁾ ΕΕ L 74 της 22.3.1996, σ. 13.

4. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε η γενική άδεια που έχει χορηγηθεί σε μια επιχείρηση για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την εγκατάσταση ή/και τη λειτουργία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και οι όροι χορήγησής της να βασίζονται σε αντικειμενικά, αμερόληπτα, αναλογικά και διαφανή κριτήρια.

5. Οποιαδήποτε απόφαση, η οποία λαμβάνεται με βάση τους λόγους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2002/20/ΕΚ, και εμποδίζει κάποια επιχείρηση να διαθέτει υπηρεσίες ή δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

Όποιος πιστεύει ότι έχει αδικηθεί θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα προσβολής αυτής της απόφασης ενώπιον οργάνου, ανεξάρτητου από τα εμπλεκόμενα μέρη, ή τελικά ενώπιον δικαστηρίου.

Άρθρο 3

Κάθετα διαρθρωμένες δημόσιες επιχειρήσεις

Εκτός των απαιτήσεων που προβλέπονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 και με την επιφύλαξη του άρθρου 14 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κάθετα διαρθρωμένες δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι οποίες κατέχουν δεσπόζουσα θέση δεν κάνουν διακρίσεις υπέρ των δικών τους δραστηριοτήτων.

Άρθρο 4

Δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων

Με την επιφύλαξη των ειδικών κριτηρίων και διαδικασιών που θέσπισαν τα κράτη μέλη για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών μετάδοσης ραδιοηλεκτρονικού περιεχομένου προκειμένου να επιτευχθούν στόχοι γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο:

1. Τα κράτη μέλη δεν χορηγούν αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
2. Η εκχώρηση ραδιοσυχνοτήτων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά κριτήρια.

Άρθρο 5

Υπηρεσίες καταλόγου

Τα κράτη μέλη φροντίζουν για την κατάργηση όλων των αποκλειστικών δικαιωμάτων ή/και ειδικών δικαιωμάτων όσον αφορά την εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών καταλόγου στην επικράτεια τους, στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο η δημοσίευση καταλόγων όσο και η παροχή πληροφοριών καταλόγου.

Άρθρο 6

Υποχρέωσεις καθολικής υπηρεσίας

1. Οποιοδήποτε εθνικό καθεστώς σύμφωνα με την οδηγία 2002/22/ΕΚ που χρησιμοποιείται για τον επιμερισμό του καθαρού κόστους παροχής καθολικής υπηρεσίας βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια και συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας και της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης της αγοράς. Ειδικότερα, στην περίπτωση που οι υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας επιβάλλονται εν όλω ή εν μέρει σε δημόσιες επιχειρήσεις οι

οποίες παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό οποιασδήποτε συνεισφοράς στο καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν οποιοδήποτε καθεστώς, από αυτά που προβλέπει η παράγραφος 1, στην Επιτροπή.

Άρθρο 7

Δορυφόροι

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να καταργηθεί οποιαδήποτε ρυθμιστική διάκριση ή περιορισμός όσον αφορά την παροχή δυναμικού διαστημικού τμήματος σε οποιοδήποτε εγκεκριμένο φορέα λειτουργίας δικτύου επίγειων δορυφορικών σταθμών και να επιτρέπεται εντός της επικράτειάς τους σε οποιοδήποτε φορέα παροχής διαστημικών υπηρεσιών να ελέγχει εάν το δίκτυο επίγειων δορυφορικών σταθμών που χρησιμοποιείται για τη σύνδεση με το διαστημικό τμήμα του εν λόγω φορέα παροχής είναι σύμφωνο με τους δημοσιευμένους όρους πρόσβασης στο δυναμικό διαστημικού τμήματος του φορέα αυτού.

2. Τα κράτη μέλη τα οποία έχουν υπογράψει διεθνείς συμφωνίες για τη δημιουργία διεθνών δορυφορικών οργανισμών, όπου οι συμβάσεις αυτές δεν είναι σύμφωνες με τους κανόνες ανταγωνισμού της συνθήκης ΕΚ, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την εξάλειψη αυτών των περιπτώσεων ασυμπίβαστου.

Άρθρο 8

Δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης

1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε καμία επιχείρηση εκμετάλλευσης δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μην εκμεταλλεύεται το δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης χρησιμοποιώντας το ίδιο νομικό πρόσωπο με αυτό που χρησιμοποιεί για το δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών στις περιπτώσεις που η εν λόγω επιχείρηση:

- α) ελέγχεται από αυτό το κράτος μέλος ή διαθέτει ειδικά δικαιώματα, και
- β) κατέχει δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς όσον αφορά την παροχή δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και διαδίδσεων στο κοινό τηλεφωνικών υπηρεσιών και
- γ) εκμεταλλεύεται ένα δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης που εγκατέστησε βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων στην ίδια γεωγραφική περιοχή.

2. Ο όρος «διαδίδσιμες στο κοινό τηλεφωνικές υπηρεσίες» θεωρείται συνώνυμο του όρου «δημόσιες υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας» που αναφέρεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 1999/64/ΕΚ.

3. Τα κράτη μέλη που θεωρούν ότι υφίσταται επαρκής ανταγωνισμός όσον αφορά την παροχή υποδομής και υπηρεσιών συνδρομητικής γραμμής πρέπει να ενημερώνουν αναλόγως την Επιτροπή.

Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνεται η λεπτομερής περιγραφή της διάρθρωσης της αγοράς. Οι σχετικές πληροφορίες τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου κατόπιν σχετικής αίτησης, αφού ληφθεί υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων να προστατεύουν τα επαγγελματικά τους απόρρητα.

4. Η Επιτροπή αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων, κατά πόσο είναι δυνατό να καταργηθεί σε συγκεκριμένο κράτος μέλος η υποχρέωση νομικού διαχωρισμού.

5. Η Επιτροπή επανεξετάζει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2004.

Άρθρο 9

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή το αργότερο στις 24 Ιουλίου 2003 τις πληροφορίες που θα επιτρέψουν σε αυτή να επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 10

Κατάργηση

Η οδηγία 90/388/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι μέρος Α, καταργείται από τις 25 Ιουλίου 2003, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά την προθεσμία ενσωμάτωσης, που εμφανίζεται στο παράρτημα Ι μέρος Β.

Οι αναφορές στις καταργούμενες οδηγίες θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 12

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 16 Σεπτεμβρίου 2002.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΡΟΣ Α

Κατάλογος των οδηγιών που καταργούνται

- Οδηγία 90/388/ΕΟΚ (ΕΕ L 192 της 24.7.1990, σ. 10)
 Άρθρα 2 και 3 της οδηγίας 94/46/ΕΚ (ΕΕ L 268 της 19.1.1994, σ. 15)
 Οδηγία 95/51/ΕΚ (ΕΕ L 256 της 26.10.1995, σ. 49)
 Οδηγία 96/2/ΕΚ (ΕΕ L 20 της 26.1.1996, σ. 59)
 Οδηγία 96/19/ΕΚ (ΕΕ L 74 της 22.3.1996, σ. 13)
 Οδηγία 1999/64/ΕΚ (ΕΕ L 175 της 10.7.1999, σ. 39)

ΜΕΡΟΣ Β

Ημερομηνίες ενσωμάτωσης των παραπάνω οδηγιών

- Οδηγία 90/388/ΕΟΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης : 31η Δεκεμβρίου 1990
 Οδηγία 94/46/ΕΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης: 8η Αυγούστου 1995
 Οδηγία 95/51/ΕΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης: 1η Οκτωβρίου 1996
 Οδηγία 96/2/ΕΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης: 15η Νοεμβρίου 1996
 Οδηγία 96/19/ΕΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης: 11η Ιανουαρίου 1997
 Οδηγία 1999/64/ΕΚ: ημερομηνία ενσωμάτωσης: 30ή Απριλίου 2000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακας αντιστοιχίας

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 90/388/ΕΟΚ
Άρθρο 1 (ορισμοί)	Άρθρο 1
Άρθρο 2 (ανάκληση αποκλειστικών και ειδικών δικαιωμάτων)	Άρθρο 2
Άρθρο 3 (κάθετα διαρθρωμένες δημόσιες επιχειρήσεις)	Άρθρο 3α σημείο ii)
Άρθρο 4 (δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητων)	Άρθρο 3β
Άρθρο 5 (υπηρεσίες καταλόγου)	Άρθρο 4β
Άρθρο 6 (υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας)	Άρθρο 4γ
Άρθρο 7 (δορυφόροι)	Άρθρο 3 της οδηγίας 94/46/ΕΚ
Άρθρο 8 (καλωδιακά δίκτυα)	Άρθρο 9